Ġabra tal-ġurisprudenza

Kawża C-194/19

H. A.
kontra
L-Istat Belġjan

[talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Conseil d'État (il-Belġju)]

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) tal-15 ta' April 2021

"Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Regolament (UE) Nru 604/2013 – Determinazzjoni tal-Istat Membru responsabbli għall-eżami ta' applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali – Artikolu 27 – Rimedju ġudizzjarju – Teħid inkunsiderazzjoni ta' elementi li jseħħu wara għad-deċiżjoni ta' trasferiment – Protezzjoni ġudizzjarja effettiva"

Kontrolli fil-fruntieri, ażil u immigrazzjoni – Politika tal-ażil – Kriterji u mekkaniżmi għad-determinazzjoni tal-Istat Membru responsabbli għall-eżami tal-applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali – Regolament (UE) Nru 604/2013 – Rikors ippreżentat kontra deċiżjoni ta' trasferiment meħuda fir-rigward ta' applikant għal protezzjoni internazzjonali – Obbligu għall-Istati Membri li jipprevedu rimedju ġudizzjarju effettiv u rapidu – Portata – Leġiżlazzjoni nazzjonali li ma tippermettix li jittieħdu inkunsiderazzjoni ċirkustanzi sussegwenti għall-adozzjoni tad-deċiżjoni ta' trasferiment fil-kuntest ta' rikors għal annullament – Inammissibbiltà – Limitu – Eżistenza ta' rimedju speċifiku

(Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, Artikolu 47; Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill Nru 604/2013, premessa 19 u Artikolu 27(1))

(ara l-punti 35 sa 38, 40, 42, 45 sa 48 u d-dispożittiv)

Sunt

Applikant għall-ażil għandu jkun jista' jinvoka ċirkustanzi sussegwenti għall-adozzjoni ta' deċiżjoni ta' trasferiment li kontriha huwa jeżerċita rikors

Huwa obbligu ta' kull Stat Membru li jistabbilixxi l-modalitajiet proċedurali tal-azzjonijiet ġudizzjarji intiżi sabiex jiggarantixxu din il-protezzjoni ġudizzjarja effettiva

H. A., ċittadin ta' pajjiż terz, ippreżenta applikazzjoni għall-ażil fil-Belġju. Madankollu, peress li l-awtoritajiet Spanjoli aċċettaw li jeħduh lura, it-talba tiegħu ġiet miċħuda u ġiet adottata deċiżjoni ta' trasferiment lejn Spanja fir-rigward tiegħu. Ftit wara, ħu H. A. wasal ukoll fil-Belġju u hemmhekk ippreżenta applikazzjoni għall-ażil. Għalhekk H. A. ippreżenta rikors kontra d-deċiżjoni ta' trasferiment li tikkonċernah, billi sostna, b'mod partikolari, li l-applikazzjonijiet għall-ażil rispettivi tagħhom kellhom jiġu eżaminati flimkien.

Dan ir-rikors ġie miċħud, minħabba li l-wasla ta' ħu H. A. fil-Belġju kienet seħħet wara l-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata u li għalhekk dan il-fatt ma setax jittieħed inkunsiderazzjoni sabiex tiġi evalwata l-legalità tagħha. H. A. ippreżenta appell ta' kassazzjoni quddiem il-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, il-Belġju), billi invoka l-ksur tad-dritt tiegħu għal rimedju effettiv, kif jirriżulta mir-Regolament Dublin III[1] u mill-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-"Karta"). Indipendentement mill-kwistjoni dwar jekk il-wasla ta' ħuh setgħetx effettivament ikollha effett fuq l-identità tal-Istat Membru responsabbli mill-eżami tal-applikazzjoni għall-ażil ta' H. A.[2], il-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat) għandu jiddetermina jekk applikant għall-ażil għandux ikun jista' jinvoka ċirkustanzi sussegwenti għall-adozzjoni ta' deċiżjoni ta' trasferiment li tikkonċernah. Huwa ddeċieda li jistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja f'dan ir-rigward.

F'sentenza tal-Awla Manja, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li d-dritt tal-Unjoni[3] jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprevedi li l-qorti adita b'rikors għal annullament kontra deċiżjoni ta' trasferiment ma tistax, fil-kuntest tal-eżami ta' dan ir-rikors, tieħu inkunsiderazzjoni ċirkustanzi sussegwenti għall-adozzjoni ta' din id-deċiżjoni li huma determinanti għall-applikazzjoni korretta tar-Regolament Dublin III. Is-sitwazzjoni tkun differenti jekk din il-leġiżlazzjoni tipprevedi rimedju speċifiku li jista' jiġi eżerċitat wara li jseħħu tali ċirkustanzi, bil-kundizzjoni li dan ir-rimedju ġudizzjarju jippermetti eżami ex nunc tas-sitwazzjoni tal-persuna kkonċernata, li r-riżultati tagħha jorbtu lill-awtoritajiet kompetenti.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Sabiex tasal għal din il-konklużjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li r-Regolament Dublin III[4] jipprevedi li l-persuna li tkun is-suġġett ta' deċiżjoni ta' trasferiment għandha dritt għal rimedju effettiv kontra din id-deċiżjoni u li dan l-appell għandu jirrigwarda, b'mod partikolari, l-eżami tal-applikazzjoni ta' dan ir-regolament. il-Qorti tal-Ġustizzja, tfakkar ukoll li hija diġà ddeċidiet li l-applikant għal protezzjoni internazzjonali għandu jkun jista' jkollu rimedju ġudizzjarju effettiv u rapidu li jippermettilu jinvoka ċirkustanzi sussegwenti għall-adozzjoni tad-deċiżjoni ta' trasferiment meħuda fil-konfront tiegħu, meta t-teħid inkunsiderazzjoni tagħhom ikun determinanti għall-applikazzjoni korretta tar-Regolament Dublin III[5].

Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza li l-Istati Membri ma humiex obbligati, madankollu, li jorganizzaw is-sistema ta' appell tagħhom b'mod li r-rekwiżit ta' teħid inkunsiderazzjoni ta' tali ċirkustanzi jiġi ggarantit fil-kuntest tal-eżami tar-rikors intiż sabiex jikkontesta l-legalità tad-deċiżjoni ta' trasferiment. Fil-fatt, il-leġiżlatur tal-Unjoni armonizza biss ċerti modalitajiet proċedurali tad-dritt għal azzjoni legali kontra d-deċiżjoni ta' trasferiment u r-Regolament Dublin III ma jippreċiżax jekk dan jimplikax neċessarjament li l-qorti adita tista' twettaq eżami *ex nunc* tal-legalità tad-deċiżjoni ta' trasferiment. Għaldaqstant, skont il-prinċipju ta' awtonomija proċedurali, huwa kull Stat Membru li għandu jirregola dawn il-modalitajiet, bil-kundizzjoni li

1 Regolament (UE) Nru 604/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 li jistabbilixxi l-kriterji u l-mekkaniżmi biex ikun iddeterminat liema hu l-Istat Membru responsabbli biex jeżamina applikazzjoni għall-protezzjoni internazzjonali iddepożitata għand wieħed mill-Istati Membri minn ċittadin ta' pajjiż terz jew persuna apolida (ĠU 2013, L 180, p. 31, rettifika fil-ĠU 2017, L 49, p. 50, iktar 'il quddiem ir-"Regolament Dublin III").

2 Ara d-definizzjoni tal-kunċett ta' "membri tal-familja", li tinsab fl-Artikolu 2(g) tar-Regolament Dublin III, u l-Artikolu 10 ta' dan ir-regolament.

3 Artikolu 27(1) tar-Regolament Dublin III, moqri fid-dawl tal-premessa 19 tiegħu kif ukoll tal-Artikolu 47 tal-Karta.

4 L-Artikolu 27(1) u l-premessa 19 tar-Regolament Dublin III.

5 Ara s-sentenza tal-25 ta' Ottubru 2017, Shiri (C-201/16, EU:C:2017:805), u s-sentenza tal-25 ta' Jannar 2018, Hasan (C-360/16, EU:C:2018:35).

dawn ma jkunux inqas favorevoli minn dawk li jirregolaw sitwazzjonijiet simili suġġetti għad-dritt intern (prinċipju ta' ekwivalenza) u li dawn ma jrendux impossibbli fil-prattika jew eċċessivament diffiċli l-eżerċizzju tad-drittijiet mogħtija mid-dritt tal-Unjoni (prinċipju ta' effettività).

F'dan il-każ, f'dak li jirrigwarda b'mod iktar speċifiku l-prinċipju ta' effettività, il-Qorti tal-Ġustizzja tindika li rikors għal annullament ippreżentat kontra deċiżjoni ta' trasferiment, li fil-kuntest tiegħu l-qorti adita ma tistax tieħu inkunsiderazzjoni ċirkustanzi sussegwenti għall-adozzjoni ta' din id-deċiżjoni li huma determinanti għall-applikazzjoni korretta tar-Regolament Dublin III, ma jiżgurawx protezzjoni ġudizzjarja suffiċjenti sa fejn din ma tippermettix lill-persuna kkonċernata teżerċita d-drittijiet li hija tislet minn dan ir-regolament u mill-Artikolu 47 tal-Karta. Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja żżid li tali protezzjoni tista' tiġi ggarantita, fil-kuntest tas-sistema ġudizzjarja nazzjonali kkunsidrata kollha kemm hi, permezz ta' rimedju speċifiku, distint minn rikors intiż li jiżgura l-istħarriġ tal-legalità ta' deċiżjoni ta' trasferiment, li tippermetti li jittieħdu inkunsiderazzjoni tali ċirkustanzi. Dan ir-rimedju ġudizzjarju speċifiku għandu madankollu jiggarantixxi lill-persuna kkonċernata l-possibbiltà li tikseb li l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru rikjedenti ma jkunux jistgħu jipproċedu għat-trasferiment tiegħu, meta ċirkustanza li jseħħu wara għad-deċiżjoni ta' trasferiment tostakola l-eżekuzzjoni tagħha. Hija għandha tiżgura wkoll, meta ċirkustanza li jseħħu wara timplika li l-Istat Membru rikjedenti huwa responsabbli għall-eżami tal-applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali, li l-awtoritajiet kompetenti ta' dan l-Istat Membru jkunu obbligati li jieħdu l-miżuri neċessarji sabiex jirrikonoxxu din ir-responsabbiltà u li jibdew dan l-eżami mingħajr dewmien. Barra minn hekk, l-eżerċizzju ta' dan ir-rimedju speċifiku ma għandux ikun suġġett għall-fatt li l-persuna kkonċernata tiġi mċaħħda mil-libertà, u lanqas għall-fatt li l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni ta' trasferiment tkun imminenti.